

Spis treści

WSTĘP	4
1. RZECZPOSPOLITA POLSKA JAKO DEMOKRATYCZNE PAŃSTWO PRAWNE	5
2. MŁODY OBYWATEL W URZĘDZIE	14
2.1. Obywatelstwo polskie i unijne	14
2.2. Uzyskiwanie podstawowych dokumentów	20
2.3. Udział obywatela w wyborach i referendach	24
2.4. Konstytucyjne prawo obywatela do informacji	31
2.5. Procedury odwoławcze od decyzji urzędów	35
3. PRAWO I SĄDY	42
3.1. Pojęcie prawa i norm prawnych	42
3.2. Podstawowe zasady prawa i funkcjonowania sądów	47
3.3. Źródła i gałęzie prawa	50
3.4. Wybrane zagadnienia prawa polskiego	57
3.5. Uczestnicy procesu sądowego	62
3.6. Przebieg postępowania sądowego	70
4. BEZPIECZEŃSTWO	76
4.1. Organy odpowiedzialne za porządek i bezpieczeństwo wewnętrzne państwa	76
4.2. Problem przestępczości w Polsce	83
4.3. Przepisy prawne dotyczące sprzedaży i konsumpcji alkoholu, papierosów i narkotyków	90
5. EDUKACJA I PRACA W POLSCE I UNII EUROPEJSKIEJ	95
5.1. Prawa i obowiązki ucznia	95
5.2. Szkolnictwo wyższe w Polsce i Europie	100
5.3. Polska w strefie Schengen	104
5.4. Zatrudnienie młodzieży i podejmowanie działalności gospodarczej	108
6. PRAWA CZŁOWIEKA	116
6.1. Pojęcie i geneza praw człowieka	116
6.2. Podstawowe prawa i wolności człowieka	122
6.3. Przykłady łamania praw człowieka	128
6.4. Ochrona dóbr osobistych – prawo do prywatności	131
7. OCHRONA PRAW I WOLNOŚCI	138
7.1. Gwarancje praw człowieka	138
7.2. Rzecznik Praw Obywatelskich i Rzecznik Praw Dziecka	142
7.3. Europejski system ochrony praw człowieka	147
7.4. Działalność organizacji pozarządowych	154
7.5. Przejawy szowinizmu, rasizmu, antysemityzmu, ksenofobii i homofobii	159
ZAŁĄCZNIKI	164
INDEKS RZECZOWY	171